

Kłopoty z restrukturyzacją PAK

Daniel Bienkiewicz

(Nafta & Gaz Biznes - czerwiec 2002)

Ministerstwo Skarbu Państwa planowało konsolidację Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin z dwiema kopalniami węgla brunatnego: Konin i Adamów, a następnie prywatyzację całej grupy. Tymczasem odmowa udzielenia przez konsorcjum banków kredytu na modernizację Pątnowa II i niedawny pożar w elektrowni mogą utrudnić realizację tych planów.

Pod znakiem modernizacji

Elektrownie Pątnów, Adamów i Konin wytwarzają 11% produkowanej w Polsce energii elektrycznej i są drugim pod względem wielkości jej wytwórcą. Spośród trzech wchodzących w skład grupy elektrowni największy jest Pątnów (51,3% mocy zespołu). Oddana do eksploatacji w 1967 r. elektrownia wzbogaciła się w latach 1970-1974 o dwa dodatkowe bloki opalane mazutem – dodane do istniejących sześciu, na węgiel brunatny. Niestety wysokie koszty eksploatacji przyczyniły się do wyłączenia nowych jednostek (tzw. Pątnów II). W listopadzie 2000 r. rozpoczęto demontaż nieczynnych bloków, a na ich miejscu rozpoczęto budowę bloku 460 MW na parametry nadkrytyczne. Określenie to oznacza, że wytwarzana w kotle para wodna osiąga ciśnienie i temperaturę powyżej punktu krytycznego, czyli ponad 217,2 atm. i 374°C.

Zdaniem Ryszarda Słowińskiego z ZE PAK, budowany blok będzie największą w kraju jednostką na parametry nadkrytyczne, opalaną węglem brunatnym. Wyposażony ma być w najnowocześniejsze instalacje ochrony atmosfery, w tym w instalację mokrego odsiarczania spalin. Będzie charakteryzować się wysoką sprawnością netto wytwarzania energii (powyżej 40%). Dzięki temu emisja pyłu do atmosfery zmniejszy się o ok. 350 t/rok, a SO₂ o ok. 32 tys. t/rok w porównaniu z emisją dwóch tradycyjnych bloków 200 MW.

Generalnym dostawcą i wykonawcą projektu bloku 460 MW jest Elektrim-Megadex, a dostawcami urządzeń są m.in. konsorcjum Rafako-Alstom, które zbuduje kocioł energetyczny, Alstom Power jako dostawca turbiny oraz Rafako zapewniające technologię i urządzenia odsiarczania.

W ramach modernizacji przebudowano także wszystkie elektrofiltry i rozpoczęto instalowanie palników niskoemisyjnych, umożliwiających znaczne ograniczenie emisji NO_x do atmosfery. Dalsza modernizacja Pątnowa, prowadzona w latach 2005-2009 obejmie remont najstarszych bloków nr 1-4 w elektrowni Pątnów I. Mają one spełniać obowiązujące od 2005 r. normy ochrony środowiska, dodatkowo zwiększy się ich sprawność i dyspozycyjność. Docelowo robocza moc każdego z nich wzrośnie z 200 do 225 MW. Natomiast bloki nr 5 i 6 po 2008 r. zostaną wycofane z eksploatacji. Po zakończeniu prac, zespół trzech elektrowni ma osiągnąć moc docelową 2214 MW, a proces modernizacji jest tak zorganizowany, aby w trakcie prac nie zmniejszać znacząco ilości produkowanej energii elektrycznej.

Prace miały być częściowo finansowane kredytem udzielonym przez konsorcjum banków.

Kolej na prywatyzację

W wyniku prywatyzacji przeprowadzonej w 1999 r. 38,46% udziałów nabył Elektrim. Pracownicy otrzymali 11,54%, natomiast Skarb Państwa zachował 50% akcji. Dnia 30 marca

2000 r. nowy inwestor strategiczny, zgodnie z umową kupna-sprzedaży zwiększył kapitał ZE PAK o 100 mln USD z przeznaczeniem na inwestycje.

Na początku 2002 r. spółka zależna inwestora strategicznego – Elektrim Volt – zaproponowała wykup udziałów pracowniczych po cenie 242,34 zł za akcję, czyli za sumę 12 mln zł. Część pracowników skorzystała z tej oferty i zostały już podpisane odpowiednie umowy przedwstępne. Akcje następnie przejmie Elektrim, zwiększając tym samym swój udział w Zespole Elektrowni.

Rozpoczęta modernizacja Pątnowa w sumie będzie kosztować ok. 1 mld USD. Na obecnym etapie 75% kosztów budowy bloku 460 MW miało być sfinansowane przez konsorcjum banków złożone z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, Citibanku oraz Westdeutsche Landesbank Girozentrale. Zgodnie z umową z 6 sierpnia 2001 r. miały one udzielić 392 mln USD kredytu na okres 14 lat, zabezpieczonego podpisanym we wrześniu 2000 r. dwudziestoletnim kontraktem z PSE, na podstawie którego Pątnów ma dostarczać energię elektryczną z budowanej jednostki.

Problemy

Konsorcjum wycofało się jednak 22 maja br. z umowy kredytowej, motywując to m.in. przedłużającym się postępowaniem układowym Elektrimu. W rezultacie modernizacja Pątnowa II prowadzona jest wyłącznie ze środków własnych.

To nie koniec nieszczęść. 4 czerwca br. w elektrowni wybuchł groźnie wyglądający pożar w nastawniach bloków 3 i 4. Szybko udało się go ugasić, jednak w rezultacie te dwa bloki zostały czasowo wyłączone z eksploatacji.

Zapowiedzi Ministra Kaczmarka, że MSP zamierza doprowadzić do konsolidacji ZE PAK z państwowymi kopalniami węgla brunatnego Konin i Adamów, a następnie tak powstałą grupę sprywatyzować, w świetle ostatnich wydarzeń nie można raczej traktować poważnie. Odmowa kredytu, a na domiar złego utrata 400 MW mocy z dwóch bloków odbije się niekorzystnie na finansach. Obciążenie elektrowni Pątnów kosztami modernizacji oraz chwilowa utrata ok. 14,6% mocy całego zespołu na pewno obniży atrakcyjność grupy w oczach potencjalnego inwestora. Obecny inwestor jest chętny do zwiększenia udziałów w swojej strategicznej spółce, ale raczej nie zapewni ZE PAK poczucia bezpieczeństwa. Pozostaje więc czekać na wyniki postępowania układowego Elektrimu, związaną z tym decyzję banków o kredycie i trzymać kciuki, aby udało się szybko uruchomić wyłączone bloki.